

Consultatieverslag Wijzigingswet financiële markten 2018

Dit document bevat een verslag van de openbare internetconsultatie van het ontwerpvoorstel *Wijzigingswet financiële markten 2018* en de daarbij behorende ontwerp memorie van toelichting. De consultatietermijn bedroeg zes weken; van 27 juli 2016 tot en met 8 september 2016. Ook reacties die na sluiting van de consultatieperiode werden ontvangen, zijn in dit verslag meegenomen. Er is reactie gevraagd op alle onderdelen van het ontwerpvoorstel; er zijn geen specifieke vragen voorgelegd.

Naar aanleiding van de consultatie zijn in totaal zestien reacties ontvangen, waarvan twee reacties van particulieren. De overige reacties kwamen van advocaten(kantoren), belangenbehartigers van (bepaalde groepen) financiële ondernemingen en accountants, wetenschappers en financiële ondernemingen. De reacties zijn te raadplegen via <https://www.internetconsultatie.nl/wijzigingswetfm2018/reacties>. In twee gevallen is bezwaar gemaakt tegen publicatie van de reactie.

Het ontwerpvoorstel en de ontwerp memorie van toelichting worden ter advisering ingediend bij de Afdeling advisering van de Raad van State. Het streven is om het wetsvoorstel rond de zomer van 2017 bij de Tweede Kamer in te dienen.

Hierna zal worden ingegaan op de ontvangen consultatiereacties. Deze reacties zagen op de volgende onderwerpen uit het geconsulteerde ontwerpvoorstel:

<i>a. Invoering goedkeuringsvereiste 403-garantie</i>	1
<i>b. Concentratie banken- en effectenzaken rechtbank Amsterdam</i>	2
<i>c. Verbod op derdenbeslag onder DNB</i>	3
<i>d. Wijziging beloningsbeleid Wft</i>	3
<i>e. Verlenging beslistermijn aanvraag bankvergunning</i>	4
<i>f. Gebruik informatiesysteem inzake beroepskwalificaties door de AFM</i>	4
<i>g. Inzet depositogarantiestelsel voor financiering deposito-overdracht</i>	4
<i>h. Wijziging Wet toezicht accountantsorganisaties en Wet tuchtrechtspraak accountants</i>	5
<i>i. Artikel 1:93 Wft</i>	6
<i>j. Wijziging artikel 4:11 Wft inzake interne bedrijfsvoering financiële dienstverleners</i>	6
<i>k. Uitbreiding bevoegdheden AFM m.b.t. het verslag over betalingen aan overheden</i>	7

Het ministerie van Financiën is degenen die een reactie hebben gegeven op het geconsulteerde ontwerpvoorstel en de bijbehorende ontwerp memorie van toelichting erkentelijk voor hun bijdragen en zal daar in dit verslag op hoofdlijnen op ingaan. Daar dit verslag is opgesteld en openbaar gemaakt op een moment dat het wetgevingsproces nog niet is afgerond, kan hetgeen in dit verslag is opgenomen over de inhoud van het ontwerpvoorstel en/of de ontwerp memorie van toelichting afwijken van hetgeen wordt opgenomen in de *Wijzigingswet financiële markten 2018* en/of de bijbehorende memorie van toelichting zoals t.z.t. worden ingediend bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

a. Invoering goedkeuringsvereiste 403-garantie

Diverse partijen (Allen & Overy, de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB), Eumedion en het Verbond van Verzekeraars) hebben een consultatiereactie gegeven op dit onderdeel van de consultatieversie van dit wetsvoorstel. In overeenstemming met artikel 127, vierde lid, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en artikel 4 van de Statuten van het Europees Stelsel van Centrale Banken wordt ook de Europese Centrale Bank (ECB) hierover geraadpleegd. Dit proces is nog niet afgerond. Na ontvangst en verwerking van het advies van de ECB zal dit onderdeel worden opgenomen in een volgende wijzigingswet financiële markten, waarbij in de toelichting daarop zal worden ingegaan op zowel de consultatiereacties als het advies

van de ECB. Dit onderdeel maakt derhalve geen onderdeel uit van het onderhavig wetsvoorstel.

b. Concentratie banken- en effectenzaken rechtbank Amsterdam

Naar aanleiding van de in het consultatiedocument opgenomen voorgestelde nieuwe tekst van artikel 1:23a Wft zijn reacties ontvangen van de Raad voor de rechtspraak (hierna ook: de Raad), het Instituut voor Financieel Recht (hierna: IFR) van de Radboud Universiteit Nijmegen, van de Nederlandse Vereniging van Banken (hierna: NVB) alsmede van een particulier. Het IFR en de NVB spreken in hun reacties steun uit voor het regelen van concentratie en doen enkele voorstellen tot aanpassing.

De achtergrond van het voorstel tot invoering van artikel 1:23a Wft zoals opgenomen in het consultatiedocument was gelegen in de gedachte dat het vanuit het oogpunt van kwaliteit van rechtspraak wenselijk is om weinig voorkomende en zeer specialistische zaken op het gebied van het bank- en effectenrecht te concentreren bij één rechtbank en daarmee ook bij één gerechtshof. Als vertrekpunt voor de onderbouwing van (de reikwijdte van) de bepaling diende het door de Raad ontwikkelde *Toetsingskader wettelijke concentratie*. In aantallen uitgedrukt gaat het om een jaarlijks verwacht aantal van minder dan honderd zaken. Bij de redactie van artikel 1:23a Wft was dan ook gezocht naar een zodanige afbakening dat het doel van de regeling, het bevorderen van kwaliteit van rechtspraak door middel van specialisatie, past binnen het genoemde toetsingskader.

De Raad bracht op 22 september 2016 advies uit over artikel 1:23a Wft zoals opgenomen in het consultatiedocument. Dit advies luidde zonder meer instemmend. In dat advies gaf de Raad aan dat met concentratie van civiele zaken die betrekking hebben op (onderdelen van) het bank- en effectenrecht bij de rechtbank Amsterdam uitvoering wordt gegeven aan een binnen de rechtspraak al langer levende wens.

Op 14 oktober 2016 bracht de Raad een aanvullend advies uit. Hierin geeft de Raad aan dat na het uitbrengen van het advies van 22 september 2016 is gebleken dat er bij de gerechten verschillen van inzicht bestaan over de strekking en reikwijdte van het voorgestelde artikel 1:23a Wft. Tijdens de parlementaire behandeling van de Wijzigingswet financiële markten 2015 – waarin eveneens een artikel 1:23a Wft (afdeling 1.1.5 Wft) was opgenomen met een regeling omtrent de concentratie van bepaalde bank- en effectenzaken – vormden verschillen van inzicht over strekking en reikwijdte van de concentratiebepaling redenen om deze bepaling (nog) niet in werking te laten treden.¹

In zijn aanvullend advies van 14 oktober 2016 berichtte de Raad dat een aanzienlijk deel van de rechters onverminderd van mening is dat de in artikel 1:23a Wft zoals opgenomen in het consultatiedocument neergelegde afbakening meer zaken omvat dan eerder is ingeschat en veel meer zaken omvat dan het in het toetsingskader genoemde aantal van ongeveer honderd op jaarbasis. Deze rechters verwachten dat een grote hoeveelheid tamelijk veel voorkomende zaken, die als zodanig dus geen specialisatie behoeven, geconcentreerd worden bij de rechtbank Amsterdam. Bovendien werd als bezwaar geuit dat de voorgestelde bepaling niet leidt tot specialisatie bij uitsluitend de rechtbank Amsterdam, aangezien consumenten zich ingevolge het van toepassing verklaren van artikel 101 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering op grond van de voorgestelde tekst van artikel 1:23a Wft als eisende partij ook tot het gerecht in het arrondissement van de eigen woonplaats kunnen blijven wenden. Ook de andere gerechten zouden daardoor nog altijd specialistische kennis op het terrein van bank- en effectenzaken moeten onderhouden. Tot slot werd gesignaleerd dat de toekomstige reikwijdte van de bepaling moeilijk kan worden ingeschat, nu de financiële wereld bij uitstek gekenmerkt wordt door telkens nieuwe financiële producten, die soms grote aantallen zaken kunnen genereren.

¹ Zie ook *Kamerstukken II 2014/15*, 33 918, nr. 14, p. 23.

Met de invoering van de Wet herziening gerechtelijke kaart is bevestigd dat alle gerechten geacht worden in principe alle soorten zaken op alle rechtsgebieden te kunnen behandelen en afdoen. Concentratie van zaken bij één of meer gerechten is nog altijd mogelijk, maar vormt een uitzondering. Voor de beoordeling van de vraag of in bepaalde typen zaken concentratie aan de orde kan zijn, hanteert de Raad het eerdergenoemde toetsingskader. Uit het aanvullende advies van 14 oktober 2016 blijkt dat er sprake is van voortdurende verdeeldheid over de effecten, het nut en de noodzaak van een concentratiebepaling zoals voorgesteld in artikel 1:23a Wft. Voorts blijkt dat nog altijd onduidelijkheid bestaat over de vraag of voldaan wordt aan de criteria van het toetsingskader alsook over de vraag wat de meest aangewezen wijze van afbakening van soorten zaken is. Heroverweging van de eerder voorgenomen concentratiebepaling brengt daarom mee dat alsnog wordt afgezien van invoering ervan. In het licht van het voorgaande ligt het bovendien voor de hand om ook afdeling 1.1.5 Wft, zoals dat was opgenomen in de Wijzigingswet financiële markten 2015 doch nimmer in werking is getreden, te laten vervallen.

c. Verbod op derdenbeslag onder DNB

In de consultatiereacties die zijn ontvangen met betrekking tot het onderdeel van het geconsulteerde ontwerp-wetsvoorstel dat betrekking heeft op het beslagverbod onder DNB, wordt voorgesteld te bepalen dat geen beslag kan worden gelegd op "goederen" die DNB onder zich heeft in plaats van op "tegoeden". Dit advies is opgevolgd, in het bijzonder omdat die terminologie beter aansluit bij de tekst van de artikelen 475 en volgende van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

d. Wijziging beloningsbeleid Wft in verband met EBA richtsnoeren

Van de NVB, het Verbond van Verzekeraars, de Dutch Fund and Asset Management Association (DUFAS), de Association of Proprietary Traders (APT), de Alternative Investment Management Association (AIMA), Eumedion, Allen & Overy en Clifford Chance zijn reacties ontvangen op de voorgestelde wijzigingen van de Wet beloningsbeleid financiële ondernemingen (Wbfo). De NVB heeft bij de voorgestelde wijziging van artikel 1:111 Wft gevraagd of de mogelijkheid tot het bij algemene maatregel van bestuur neerleggen van aanvullende regels ertoe kan leiden dat bij de invulling van de definitie van 'vaste beloning' verder zal worden gegaan dan de invulling daarvan in de EBA richtsnoeren. Dit is uitdrukkelijk niet de bedoeling. Verder heeft de NVB opmerkingen gemaakt over de voorgestelde wijzigingen van artikel 1:113 en 1:114 Wft. Om de geschetste onzekerheid weg te nemen zijn de voorgestelde wijzigingen uit onderhavig wetsvoorstel verwijderd.

Het leeuwendeel van de reacties op de voorgestelde wijzigingen van de Wbfo zag op de inperking van de uitzondering van het bonusplafond voor beheerders van beleggingsinstellingen, beheerders van icbe's en beleggingsondernemingen die uitsluitend voor eigen rekening en risico handelen, geen externe cliënten hebben en plaatselijke onderneming zijn. In vrijwel al deze reacties is betoogd dat met de voorgestelde aanpassing zonder overtuigende reden verder wordt gegaan dan op grond van de EBA richtsnoeren noodzakelijk is. Daarbij dient echter in ogenschouw te worden genomen dat er in Nederland bij de inwerkingtreding van de Wbfo uitdrukkelijk voor is gekozen om het bonusplafond uit de richtlijn kapitaalvereisten niet alleen in te voeren voor banken en beleggingsondernemingen die onder de richtlijn kapitaalvereisten vallen, maar in beginsel voor alle financiële ondernemingen. Daarnaast is er eveneens voor gekozen om alle medewerkers in de financiële sector onder het bonusplafond te brengen. Omdat de verdere uitwerking van het voorstel vragen opwierp, is ervoor gekozen om nu alsnog strikt aan te sluiten bij de uitleg conform de EBA richtsnoeren. Dit betekent dat de algehele uitzondering van het bonusplafond voor beheerders van beleggingsinstellingen, beheerders van icbe's en beleggingsondernemingen die uitsluitend voor eigen rekening en risico handelen, geen externe cliënten hebben en plaatselijke onderneming zijn alleen wordt ingeperkt indien de onderneming zich bevindt in een groep waarop toezicht plaatsvindt als bedoeld in titel II van deel 1 van de verordening kapitaalvereisten. Daarbij zal het bonusplafond alleen gelden voor die natuurlijke personen wier werkzaamheden het risicoprofiel van

een dergelijke groep wezenlijk beïnvloeden.

e. Verlenging beslistermijn aanvraag bankvergunning

De NVB stelt in haar reactie op dit onderdeel van het consultatiedocument voor om af te zien van verlenging van de termijn voor het nemen van een besluit op de aanvraag van een bankvergunning. De NVB vraagt zich af hoe het verlengen van de beslistermijn bijdraagt aan het verschaffen van helderheid over de aan te leveren informatie, en vraagt naar de rechtvaardiging van de termijnverlening. Ook vraagt de NVB of DNB zelf geen stappen kan zetten om het aanvraagproces te verbeteren.

De belangrijkste overweging die ten grondslag ligt aan het voorstel om de beslistermijn te verlengen, is dat de huidige beslistermijn van dertien weken niet overeenstemt met de duur van een vergunningstraject in de praktijk. DNB geeft aan dat het proces gemiddeld tussen twaalf en achttien maanden in beslag neemt.² De termijn van dertien weken geeft daarmee een vertekend beeld van de werkelijkheid. Bovendien is deze beslistermijn veel korter dan in andere Europese landen. De beslistermijn van de CRD IV geldt vaak als ondergrens. CRD IV bepaalt dat de beslissing binnen zes maanden wordt genomen. Als uiterste termijn noemt CRD IV twaalf maanden. Dit betekent dat een beslistermijn binnen zes maanden moet worden gezien als een realistische beslistermijn. Daarnaast bepaalt de SSM kaderverordening dat DNB het ontwerpbesluit twintig werkdagen vóór het verstrijken van de nationale termijn toezendt aan de ECB.³ Dit betekent dat van de huidige termijn van dertien weken nog eens twintig werkdagen af gaan, terwijl de termijn van dertien weken in de huidige praktijk al te kort blijkt. Dit vormt een tweede rechtvaardiging voor het verlengen van de beslistermijn.

Verlenging van de beslistermijn neemt niet weg dat DNB stappen ook zelf onderneemt om haar informatievoorziening over het vergunningstraject en de vergunningvereisten te verbeteren.⁴ Deze stappen zouden ertoe moeten leiden dat de duur van het vergunningstraject in de praktijk kan worden teruggebracht, omdat de beslistermijn minder vaak hoeft te worden opgeschort voor een verzoek om (aanvullende) informatie.

f. Gebruik informatiesysteem inzake beroepskwalificaties door de AFM

Ten aanzien van de mogelijkheid voor de AFM om ten behoeve van het toezicht op de naleving van vakbekwaamheidseisen informatie op te vragen bij DUO, heeft de NVB gevraagd of er een Privacy Impact Assessment (PIA) heeft plaatsgevonden om na te gaan of aan de principes van de Wet bescherming persoonsgegevens is voldaan. Omdat het bij de voorgestelde wetwijziging gaat om het gebruik van een bestaand ICT-systeem voor een nieuw doel (houden van toezicht op de naleving van de vakbekwaamheidseisen) is het niet nodig om de vragenlijst van de PIA opnieuw volledig in te vullen.⁵ In die gevallen dienen alleen de vragen uit secties II (doelbinding, koppeling, kwaliteit en profilering) en IV (beveiliging en bewaring/vernietiging) te worden beantwoord. Deze vragen zijn bij het opstellen van de wetwijziging beantwoord.

g. Inzet depositogarantiestelsel voor financiering deposito-overdracht

De consultatieversie van het wetsvoorstel bevatte een voorstel tot introductie van een bevoegdheid van DNB om een bedrag beschikbaar te stellen ten laste van het depositogarantiestelsel voor de financiering van een overdracht van deposito's aangehouden bij een bank die in de noodregeling of faillissement wordt geplaatst, indien de belangen van depositohouders daartoe aanleiding geven. Door de mogelijkheid te creëren het depositogarantiestelsel aldus in te zetten, als alternatief voor het rechtstreeks doen van uitkeringen aan depositohouders, zou (alsnog) uitvoering worden

² *Advies Regeldruk bij kredietverstrekking* (Actal advies aan de Minister van Financiën van 23 juli 2015), Den Haag: 2015, p. 7

³ Verordening (EU) nr. 468/2014 van de Europese Centrale Bank van 16 april 2014 tot vaststelling van een kader voor samenwerking binnen het gemeenschappelijk Toezichtsmechanisme tussen de Europese Centrale Bank en nationale bevoegde autoriteiten en met nationale aangewezen autoriteiten (SSM-kaderverordening) (Pb EU 2014, L 141).

⁴ *Meer ruimte voor innovatie in de financiële sector – Mogelijkheden rondom markttoegang, vergunningen en toezicht* (Discussiedocument AFM – DNB van 9 juni 2016).

⁵ Toetsmodel privacy Assessment (PIA) Rijksdienst, <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2013/06/24/toetsmodel-privacy-impact-assessment-pia-rijksdienst>.

gegeven aan de lidstaatoptie vervat in artikel 11, zesde lid, van de richtlijn depositogarantiestelsels.⁶

De NVB is in haar consultatiereactie onder meer ingegaan op dit onderdeel van de consultatieversie van het wetsvoorstel. De NVB merkt in algemene zin op dat het een behoorlijke uitdaging lijkt binnen de zeer korte uitkeringstermijn van zeven werkdagen vanaf 1 januari 2024⁷ een deposito-overdracht vorm te geven. Naast de vraag of het mogelijk is het binnen die termijn eens te worden over de voorwaarden van de deposito-overdracht (het sluiten van de overeenkomst), wijst de NVB nog op andere, uitvoeringstechnische complicaties. Zo wordt de overdracht van spaarrekeningen bemoeilijkt doordat naar de huidige stand van zaken van de techniek spaarrekeningen die niet deelnemen aan het betalingsverkeer doorgaans niet direct kunnen worden geadmistreerd bij de overnemende bank. Ook zal het bij een faillierende bank nodig zijn het spaarsysteem en het rekening-courantsysteem operationeel te houden voor overboekingen van spaarsaldi. Volgens de NVB beëindigt de curator in de praktijk het operationeel zijn van deze systemen echter direct. Daarnaast gelden bij gebreke van een andersluidende regeling de gewone civielrechtelijke regels voor een rechtsgeldige overdracht van de deposito-overeenkomsten.⁸ Dat betekent dat ter zake toestemming van iedere individuele depositehouder nodig is. Voor zover toestemming al mogelijk is, is dat zeer tijdrovend. De NVB noemt eveneens als bezwaar dat onduidelijk is wat er gebeurt met gegarandeerde deposito's die niet in de overdracht worden betrokken en verwijst in dat kader naar het inmiddels vervallen artikel 3:159n Wft dat betrekking had op de oude overdrachtsregeling.

Mede naar aanleiding van de consultatiereactie van de NVB is besloten dit onderdeel van het wetsvoorstel voornamelijk geen onderdeel uit te laten maken van het onderhavige wetsvoorstel om voldoende tijd te hebben om, indien mogelijk, de praktische en juridische bezwaren te adresseren. Verzekerd moet zijn dat het instrument op het moment dat het in de wet is opgenomen in de praktijk ook daadwerkelijk kan worden toegepast. Indien dat niet het geval is, creëert het bestaan ervan (rechts)onzekerheid juist op een moment waarop snel en doeltreffend moet worden opgetreden om de belangen van de depositehouders adequaat te beschermen. Zodra voldoende zekerheid is verkregen, zal het voorstel opnieuw in een wetsvoorstel worden opgenomen. Daarin zullen ook de overige door de NVB gesignaleerde problemen en bezwaren worden betrokken.

h. Wijziging Wet toezicht accountantsorganisaties en Wet tuchtrechtspraak accountants

De Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) heeft in haar consultatiereactie aandacht gevraagd voor de voorgestelde toevoeging van een tweede lid aan artikel 2 Wta. Met de toevoeging van dit tweede lid wordt zeker gesteld dat als uitgangspunt heeft te gelden dat, indien op nationaal niveau organisaties van openbaar belang ("oob's") worden aangewezen, alle eisen die op grond van de Europese Verordening 537/2014 aan (de controle van) oob's worden gesteld van overeenkomstige toepassing zijn. Op deze manier is in alle gevallen duidelijk dat voor de controle van alle oob's (oob's op grond van de richtlijn 2014/56/EU en nationaal aangewezen oob's) in beginsel hetzelfde regime zal gelden.

Aan het slot van het tweede lid is bepaald dat op het oob-regime nog wel uitzonderingen kunnen worden gemaakt. Dit kan wenselijk zijn, indien onverkorte toepassing van het oob-regime in strijd zou zijn met andere (Europese of nationale) regels. De NBA onderschrijft in haar consultatiereactie de doelstelling van de wijziging, alsmede de behoefte er aan. Wel wijst de NBA op de mogelijkheid dat er instellingen kunnen zijn die, wanneer zij worden aangemerkt als oob, volgens de NBA al automatisch worden onderworpen aan de Europese Verordening 537/2014 omdat de verordening, gelezen in samenhang met de richtlijn 2014/56/EU, voor die instellingen rechtstreeks werking

⁶ Richtlijn 2014/49/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 inzake de depositogarantiestelsels (herschikking) (PbEU 2014, L 173).

⁷ Artikel 29.05, derde lid, onderdeel d, van het Besluit bijzondere prudentiële maatregelen, beleggerscompensatie en depositogarantie Wft.

⁸ Artikel 6:159 BW.

heeft. In zoverre (voor die instellingen) komt bij de NBA de vraag op of gekozen moet worden voor een andere regeling. Naar aanleiding van de consultatiereactie is de formulering van het voorstel niet aangepast, omdat met de toevoeging van het tweede lid wordt beoogd te voorkomen dat discussie kan ontstaan over de vraag welke regels van toepassing zijn indien er nationaal instellingen als oob worden aangewezen. Dat er instellingen kunnen worden aangewezen waarbij die discussie niet of nauwelijks speelt, geeft geen aanleiding voor aanpassing van het voorstel. Dat er in de toekomst instellingen kunnen zijn waarvoor ten overvloede wordt bepaald dat het oob-regime uit verordening 537/2014 van toepassing is, is ook niet bezwaarlijk.

Daarnaast stelt de NBA, gelet op het slot van het voorgestelde tweede lid, dat van het Europese oob-regime uitsluitend kan worden afgeweken indien de Europese wet- en regelgeving daarvoor ruimte biedt. Niet ter discussie staat dat (de uitwerking van) nationale wet- en regelgeving altijd in overeenstemming dient te zijn met het Europese juridische kader. Ook om die reden is er geen aanleiding het voorstel aan te passen.

Daarnaast heeft de NBA commentaar geleverd op de voorgestelde aanpassing van artikel 9 Wtra. De NBA kan zich vinden in de voorgestelde toevoeging van de last aan artikel 9, tweede lid, maar stelt een andere redactie van het lid voor. Daarnaast stelt de NBA voor om artikel 46, tweede lid, langs dezelfde lijnen aan te passen. Deze suggesties van de NBA zijn overgenomen.

Tot slot heeft de NBA verzocht om de verwijzing naar de NBA in twaalf artikelen van de Wtra aan te passen. Een voorstel voor aanpassing langs deze lijnen is reeds opgenomen in het wetsvoorstel Wet aanvullende maatregelen accountantsorganisaties. Om die reden is er dan ook geen aanleiding het onderhavige voorstel op dit punt aan te vullen.

i. Artikel 1:93 Wft

De NVB heeft een aantal vragen gesteld over de wijziging van artikel 1:93 Wft, die de AFM en DNB de mogelijkheid geeft om informatie te verstrekken aan Dienst Justis. Naar aanleiding daarvan is de memorie van toelichting aangevuld. Er is onder meer verduidelijkt dat de bevoegdheid om informatie met Dienst Justis uit te wisselen door artikel 1:93, tweede lid, Wft wordt beperkt. Ook is nader gemotiveerd wat het doel van de uitwisseling is.

j. Wijziging artikel 4:11 Wft inzake interne bedrijfsvoering financiële dienstverleners

Adfiz, de Organisatie van Financiële Dienstverleners (OvFD) en het Verbond van Verzekeraars gaan in hun consultatiereactie in op de wijziging van artikel 4:11, eerste en tweede lid Wft. Adfiz geeft aan dat een goede onderbouwing ontbreekt waarom de regels omtrent het beleid dat een integere bedrijfsuitoefening dient te waarborgen zijn uitgebreid voor financiële dienstverleners. De voorgestelde wijziging leidt volgens Adfiz tot een toename van de compliancekosten en daarmee tot nalevingskosten voor financiële dienstverleners. Adfiz vraagt om te bezien of de voorgestelde wijziging proportioneel is gelet op de nalevingskosten waartoe de wijziging leidt. Ook de OvFD stelt vraagtekens bij de noodzaak en onderbouwing van de voorgestelde wijziging van artikel 4:11 Wft, en voorziet eveneens een disproportionele toename van de lasten en kosten voor financiële dienstverleners als gevolg van die wijziging.

Het Verbond van Verzekeraars pleit ervoor om naast artikel 4:11 ook de artikelen 4:14 en 4:15 Wft en de uitwerking daarvan in het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft aan te passen.

In het wetsvoorstel Wet implementatie richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014⁹ wordt artikel 4:15 aangepast voor financiële dienstverleners die adviseren of bemiddelen met betrekking tot een verzekering met een beleggingscomponent. Ook de richtlijn verzekeringsdistributie¹⁰ bevat

⁹ Kamerstukken II 2016/17, 34 583, nr. 2.

¹⁰ Richtlijn 2016/97/EU van het Europees Parlement en de Raad van 20 januari 2016 betreffende verzekeringsdistributie (herschikking) (PbEU 2016, L 26).

regels voor financiële dienstverleners met betrekking tot een integere bedrijfsvoering en het voorkomen van belangenconflicten. Aangezien de richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014¹¹ op 3 juli 2017 dient te zijn geïmplementeerd in nationale wetgeving en de richtlijn verzekeringsdistributie op 23 februari 2018, wordt voorgesteld bovenstaande consultatiereacties bij de implementatie van de hiervoor genoemde richtlijnen mee te nemen. Op dat moment kan worden bezien of aanpassing van de artikelen 4:11, 4:14 en 4:15 Wft wenselijk is voor financiële dienstverleners.

k. Uitbreiding bevoegdheden AFM m.b.t. het verslag over betalingen aan overheden

Er is een consultatiereactie binnengekomen van een particulier waarin gewezen wordt op enkele onvolkomenheden in de regelingen met betrekking tot het toezicht op het verslag over betalingen aan overheden. Dit verslag kent een grondslag in het BW en in de Wft. Dit heeft er mee te maken dat het verslag in twee richtlijnen wordt voorgeschreven aan (deels) verschillende ondernemingen. De AFM houdt toezicht op het verslag voor zover dat wordt geopenbaard door uitgevende instellingen binnen haar toezichtsbereik zoals dat blijkt uit artikel 1, onderdeel b, van de Wet toezicht financiële verslaggeving (Wtfv). In de consultatiereactie wordt terecht opgemerkt dat dit toezichtsbereik niet overal afdoende erkend wordt in de samenhangende bepalingen in het BW, de Wft en de Wtfv. Er wordt gewezen op het ontbreken van de bevoegdheid van de AFM om toezicht te houden op het verslag van uitgevende instellingen met statutaire zetel in Nederland waarvan de effecten zijn toegelaten tot de handel op een met een gereguleerde markt vergelijkbaar systeem. Deze maken het verslag, bedoeld in artikel 2:392a BW, openbaar en niet het verslag, bedoeld in artikel 5:25e Wft. In de Wtfv wordt daarom voorgesteld dit eerstgenoemde verslag toe te voegen aan de definitie van financiële verslaggeving. Eveneens terecht wordt opgemerkt dat van alle bevoegdheden die de AFM heeft om naar de ondernemingskamer van het Gerechtshof te Amsterdam te stappen met betrekking tot het verslag, bedoeld in artikel 5:25e Wft, er een niet goed geregeld is, te weten de bevoegdheid om een procedure als bedoeld in artikel 2:447 BW te initiëren. Die procedure staat nu enkel open voor het verslag, bedoeld in artikel 2:392a BW, en niet voor het verslag, bedoeld in artikel 5:25e Wft. De suggestie om dit aan te passen door een verwijzing naar 5:25e Wft op te nemen in artikel 2:447 BW, is daarom ook overgenomen.

¹¹ Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende markten voor financiële instrumenten en tot wijziging van Richtlijn 2002/92/EG en Richtlijn 2011/61/EU (PbEU 2014, L 173).